

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP, Pretoriusplein 3¹¹
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
Post Box 379
Amsterdam.

· VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. ·
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 10 cent. Bij abonnementen speciaal
tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTELJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: De Na-verkiezingen. — Als ik maar dorst!
— De Arb. Partij de knecht van het Liberalisme. — De
Vooruitzichten. — De Werkelijkheid. — Nog enkele op-
merkingen over den verkiezingstrijd. — De Raadsver-
kiezingen. — De vrucht van de Blok-politiek. — De nieuwe
krisis. — Een andere meening (Ingezonden). — Evenals
te Hoorn. — Van het Partijbestuur — Van de Afdelingen.
— Rektifikatie. — Correspondentie. — Feuilleton: Een
Droom.

De naverkiezingen.

Aan alle partijgenooten!

Binnen enkele weken zullen in Amsterdam II en III,
Rotterdam II en Groningen naverkiezingen moeten
plaats vinden, waaraan ook onze Partij moet deelnemen.
Wij herhalen: *moet deelnemen*. Want meer dan ooit
is het thans noodzakelijk tot de arbeidersklasse te
spreken over de oogenblikkelijke politieke gebeurte-
nissen. Hoe weinige stemmen er mogen worden
uitgebracht op onze kandidaten, zij zijn het begin
~~van het komende verzet der arbeidersklasse tegen~~
burgerlijke verleiding. Thans, nu de Arbeiderspartij
zich gereed maakt, volkomen te vervallen tot een
werktuig in handen van het kapitalisme tegen de
Arbeidersklasse, moet het Socialisme overal gehoord
worden, al zou het met nog grooter moeilijkheden
gepaard gaan.

Wij richten daarom een ernstig woord tot alle
partijgenooten in deze plaatsen, reeds van nu af,
alles in 't werk te stellen voor de socialistische
propaganda in de betreffende districten. Men geve
aan den eersten oproep der betrokken afdelingen
gehoor. Men wijde al zijn vrijen tijd aan het huis-
bezoek, het wapen bij uitnemendheid voor onze kleine
partij, dat veel te weinig wordt gehanteerd.

En laten ook de andere afdelingen, de andere
partijgenooten niet stil zitten. Aan alle leden thans
de taak een bijdrage op te zenden voor deze naver-
kiezingen. Ge zult begrijpen, dat de kassen uitgeput
zijn. Welnu, niemand onttrekke zich dan aan dien
plicht en zende zijn bijdrage onverwijld aan het
partijsecretariaat.

Partijgenooten, bedenkt, dat het een goede tijd voor
de Marxistische propaganda is, die thans aanbreekt!

Voor het Partijbestuur

Laings Nekstr. 33, A'dam.

J. C. CETON.
secr. penn.

Als ik maar dorst!!...

Daar is op 't oogenblik een machtig man in ons
lieve landje. Zijn naam is op aller, werkelijk op *aller*
lippen. Gij kent hem: het is Mr. P. J. Troelstra,
meer dan ooit Leider van de Arbeiderspartij.

Verleden Zondag nu gaf de bekende teekenaar
Raemaekers in de Telegraaf, dezelfde, die den groot-
ten Leider enkele weken geleden zoo aardig karak-
teriseerde in de gedaante van een oud-Hollandschen
schutter, die met brallende stem het Wilhelmus
galmt — den Va-ha ha-derlant getrouwe — een plaatje
van hem, dat den toestand uitmuntend karakteriseert.

Daar staat Mr. P. J. Troelstra, de machtige, de
man, wiens naam op aller lippen zweeft, voor een
grooten toilet-spiegel. Het apen-kostuum der Neder-
landsche dienaren van de Kroon heeft hij aan; den
steek, half die van een lakei, half u herinnerend aan
een van die Nederlandsche zeeofficieren, die gij bij
plechtige gelegenheden ten Paleize op den Dam ziet
trekken, als Wilhelmina audiëntie verleent, officieren

wier krijgsbedrijven niet verder reiken dan het gat
van Hellevoetsluis, dien steek heeft hij op. De hand
is geslagen aan het gevest van het moord-wapen,
dat, als herinneringsteeken aan ik weet niet wat
voor lang vervlogen tijden, de vreedzame dienaren
van den Troon ten onzent nog siert.

Welgevallig, maar tegelijk verlegen als een jonge-
ling, die het voorwerp zijner liefde niet goed aan-
spreken durft, beziet Mr. P. J. zich zelf en zijn
nieuwe kostuum en zijn mond spreekt zachtjes de
woorden:

Als ik maar dorst!!...

Onze lezers herinneren zich ongetwijfeld voor 't
meerendeel nog het geval van dien Italiaanschen socia-
list, vroeger vurig revolutionnair en die als zoodanig
ook het koninkschap, dat symbool der Ongelijkheid,
der Huichelarij en der Verdrukking haatte, hoe hij,
nu twee jaar geleden door zijn Koning genoodigd
tot een bijeenkomst om te praten over de aanvaar-
ding van een Ministerschap, aan die uitnodiging
bereidwillig gehoor gaf.

Het onderhoud vond plaats. Op èn sofa gezeten
keuvelde Bissolati en de hoogste vertegenwoordiger
van het Italiaansche kapitalisme en militarisme, de
man, in wiens naam alle onrecht geschiedt, dat
onder den naam van rechtspraak plaats grijpt, keuvel-
den die twee heel gezellig met elkaar over 't Bewind,
dat er komen moest. En dat Bissolati ten slotte
geen portefeuille aanvaardde, was bij dezen voor-
maligen democraat en socialist slechts te wijten aan
zijn afkeer om aan het hof-ceremonieel mee te doen,
m. a. w. het apen-pakje aan te trekken. De man
had immers reeds bezwaar om met een hoogen hoed
naar zijn Koning te gaan.

In dat geval zagen wij toen de toekomstige werke-
lijkheid in ons landje.

Alleen: we hadden niet gedacht, dat die zoo
spoedig daar zoo zijn.

Maar ze is er.

Plechtig is ons, het volk, het gepeupel, zou ik
liever zeggen, meegedeeld, dat Mr. P. J. Troelstra
door de Koningin tot een onderhoud is uitgenoodigd
en dat Z. E., pardon nog slechts Zijn Excellentie
in spé, aan die uitnodiging gevolg had gegeven.

Inderdaad: de Nederlandsche arbeidersklasse heeft
't ver gebracht.

Herinneren wij ons nog de discussies in de Ar-
beiderspartij na de verkiezingen van 1909. Toen
wierp de jeugdige en overijverige al te ongeduldige,
revisionist Leeuwenburg een balletje op over een
formeel Blok met de linkerzijde. Dat balletje werd
teruggeworpen door de leidende organen, Volk en
Leider der Kamerfractie, omdat, zooals Troelstra
zeide:

ik iets dergelijks voor de liberalen zoowel als voor de sociaal-
democratische partijen, voor hetgeen zij gescheiden, elk op zich-
zelf, nu en dan kunnen verwezenlijken, noodlottig zou vinden.

En de Leider der Arbeiderspartij vergeleek toen
de positie zijner Partij ten opzichte van de Linker-
zijde met die van 'den uitersten rechtervleugel der
rechterzijde, de Christelijk-Historische Partij, ten op-
zichte van de rechterzijde.

Geen afwijzing dus van een democratisch blok om
principeele, aan het klassebelang der arbeiders ont-
leende redenen, doch uitsluitend omdat de tijd er

nog niet rijp voor was, uit opportunistische over-
wegingen, ten deele ontleend aan het belang der
liberale kapitalisten.

En nu?

Nu is het zoover reeds, dat men in Het Volk en
in de kapitalistische pers de kansen van een minister-
schap overweegt.

Ja: in een polemiek met de N. R. Ct. heeft
Troelstra zelf reeds gezegd:

Mijne heeren, weet wat gij doet. Als gij, d.w.z. uw verant-
woordelijke Staatslieden, dat zijn dus b.v. een Goeman Borgesius,
ons het ministerschap aanbiedt, dan zullen wij erover denken en
er op regelmatige wijze over beslissen, maar *recht hebben wij,*
krachtens onze parlementaire machtspositie dan op een drietal
ministeries.

Dit is dus voor de Nederlandsche arbeidersklasse
de winst van de behaalde overwinning: blokpolitiek
en ministerialisme zijn eensklaps actueel geworden
in Nederland. Wij staan er midden in. Wat wij,
van de S. D. P., wat de Marxisten in 't algemeen
reeds vóór Deventer zeiden: nu is het niet meer te
loochenen werkelijkheid.

Wat op het congres van Arnhem door Schaper
reeds werd voorzeggd, wat toen nog het algemeene,
diepe verzet van heel de linkerzijde der Partij wekte,
dit namelijk dat de Kamerfractie, als de Koningin
haar riep, raad zou geven over den toestand, *daarmee*
dus de verantwoordelijkheid voor den Staat, dien
vrijand van de arbeidersklasse, voor het georganiseerd
geweld, van het kapitaal erkennend, dat is er nu.

En niet alleen dat.

Het uitdrukkelijk door de Internationale veroor-
deelde deelnemen aan de Regeering, het ministe-
rialisme wordt besproken als een vraag van taktiek,
van al of niet-nuttig-zijn op 't oogenblik, van oppor-
tuniteit.

Zeker er bestaat tusschen blok-politiek en mini-
sterialisme (deelneming aan de Regeering) geen ver-
schil van belang.

Wat Mevrouw Roland Holst in haar bekende
brochure: «Revisionistische en Marxistische taktiek
in de Kiesrecht-beweging» schreef is volkomen juist:

De tweede vorm van samenwerking (namelijk de Blok-politiek
zonder deelneming aan de regeermacht) is o.i. nog schadelijker
dan de eerste, omdat zij bedekter, huichelachtiger is en langer
volgehouden kan worden, zonder dat de arbeiders tot klaar inzicht
van haar verderfelijke werkingen komen,

maar het feit, dat men nu reeds in ons land open-
lijk over het deelnemen aan de Regeering durft te
spreken als een mogelijkheid, bewijst, *hoe diep de*
verburgerlijking der Arbeiderspartij en der moderne
vakbeweging in de laatste jaren is voortgeschreden.

Van Arbeiderspartij en vakbeweging.

Want — wij zijn er, helaas zeker van — Troelstra
en de zijnen zouden op 't oogenblik in den geest
der over-overgrote meerderheid van zijn partij, van
de leden der moderne vakorganisaties, en vooral
van hun kiezers, de 144000 «democraten» handelen,
indien zij op den eersten stap — het bezoek aan
de Koningin — den tweeden lieten volgen, het
aanvaarden der regeeringsverantwoordelijkheid.

Zij hebben hun volgelingen en de kiezers, die op
hen gestemd hebben, zoozeer den kop op hol ge-
maakt, zoozeer verleugend met hun onzinnige be-
loften, van A. K. binnen afzienbaren tijd, van staats-
pensioen, nu zelfs van den tien-urendag en nog

meer heerlijkheden — dat deze niet alleen geen verzet zouden bieden, indien Troelstra het apenpakje aantrok — Troelstra of Schaper of Van Kol of wie van de 18 — maar dat zij dit volkomen in den haak zouden vinden.

Het socialisme heeft, in de rijen der lieden, zoozeer allen zin verloren, dat zij zich van de beteekenis dier daad, het aanvaarden der Regeering, het mede-verantwoordelijk worden voor het Gezag, d. w. z. voor de rol der Briand's en Millerand's, der John Burns en der Zwitsersche schieters op stakers, geen oogenblik meer bewust zijn.

Vraag op 't oogenblik een modernen vakarbeider, een kleinen ambtenaar, een kleinen neringdoende, een liberalen middenstander, die op den S. D. A. P. man heeft gestemd, en gij zult 't antwoord hooren: **Waarom niet?**

Dat het ministerialisme de volkomen aanpassing aan de burgerlijke maatschappij is, zij zien het niet, zij kunnen 't niet zien, omdat het socialisme voor hen nog slechts de beteekenis heeft van «sociale hervormingen» en overigens een ideaal is, een hemel in het hiernamaals, waar zij als practische, nuchtere menschen zich niet om bekommeren. En indien Troelstra dan ook het ministerschap niet aanvaardt, indien de scherts van den teekenaar waar blijkt — wat wij gelooven, — wanneer hij niet «durft», dan is het voorzeker niet om de massa van zijn kiezers of zijn Partij.

Indien Troelstra vandaag het ministerschap niet aandruft, dan is dat, omdat hij weet, dat er nog Socialisme in ons land bestaat.

Neen, makkers, het Socialisme is nog niet dood. Het leeft nog. En niet alleen in de maatschappelijke verhoudingen, maar ook in de hoofden en in de harten van mannen en vrouwen, die het willen verdedigen, die het kunnen verdedigen en die dat bewezen hebben.

Het leeft nog in *onze* kleine Partij. Het leeft nog in de onafhankelijke vakbeweging. Het leeft zelfs — hoezeer onderdrukt en verblind en gekluisterd voor 't oogenblik door een weergalooze verleugening-campagne — in de harten van duizenden arbeiders, die nu als dollen op Troelstra en de zijnen hebben gestemd. Het leeft er, al is 't niet in hun hoofden, niet in 't koele, heldere verstand.

Slechts 1340 mannen hebben Dinsdag den 17en Juni den moed en het inzicht gehad te stemmen op dat Socialisme.

Maar is dat zoo weinig, waar duizenden het zouden hebben gedaan, indien ze geweten hadden wat ze deden, en waar andere duizenden het niet konden?

Troelstra weet, dat het Socialisme nog leeft, in ons.

Indien hij dus niet durft, indien de man, die heel het land op 't oogenblik als den machtigsten huldigt, machtiger dan Borgesius, machtiger dan Kuyper, machtiger dan de spruit uit 't aloude Huis van Oranje, indien hij niet durft, dan is dat, omdat er èen machtiger is dan hij, dat is het Socialisme, dat is onze kleine, zwakke Partij.

v. R.

De Arbeiderspartij de knecht van het Liberalisme.

„Het politiek oogenblik is ernstig. Het tragische is dat de arbeiders zelf het niet zien. Het gaat niet om Klerikaal of Liberaal. Het gaat om de politieke zelfstandigheid der Arbeidende klasse van Nederland.”

Met deze woorden heb ik al mijne redevoeringen in de verkiezingsweken die achter ons liggen begonnen, en wij allen spraken in dezen geest. Het was ons doel, het hoogste doel dat een sociaal-demokraat zich stellen kan, de arbeiderspolitiek zelfstandig te maken, niet te gedoogen dat de klasse die de wereld wil bevrijden, zich zelf voor een paar Kamerzetels verkoopt.

Het heeft ons niet gebaat: bedorven door *Het Volk* en de leiders der Arbeiderspartij, avond aan avond door liberaal, klerikaal en Arbeiderspartij, jarenlang afgericht op zeteljacht en kleine misschien (!) te behalen voordeelen, gaf de massa haar politieke zelfstandigheid prijs.

Troelstra heeft zijn doel bereikt! In het begin, jaren geleden, probeerde hij het met het Marxisme. Het Marxisme heeft eenmaal alle reformisten als middel en wapen gediend! Maar toen het bleek dat het Nederlandsche proletariaat voor de leus van den onverzoenlijken klassenstrijd nog niet rijp was, smeedt hij het Marxisme weg als een paar oude schoenen en probeerde het met reformisme.

Dat lukte bij het arme Nederlandsche volk wel. Zij hadden zoo'n behoefte aan «verbeteringen». Beloften en voorspiegelingen zijn goedkoop.

Een groote partij moest er komen. Macht. Kamerzetels. Invloed in het Parlement. Het Reformisme zou ze brengen. Het deed er niet toe of de massa *buiten* het Parlement misschien zwak en ontzenuwd zou worden. Als men *in* het Parlement maar sterk werd.

Daartoe dienden: het willen steunen van kleine boeren en pachters, de subsidie aan de geloovige school, de valsche laffe houding in 1903, de persoonlijke aanvallen op de Marxisten, de brieven in *Het Volk* in 1905, de Utrechtsche motie, de dubbelzinnige houding bij het Arbeidskontraat, de valscheheid bij de bespreking der Klasse-Moraal, het op-

geven van den acht-urendag, het Deventer congres en het uitwerpen van de Tribunisten, het opgeven van het Staatspensioen voor arbeiders, het niet-steunen der zeelieden en bouwvakarbeiders, het ophitsen van de zeelieden in het Paleis voor Volksvlijt, en het aanbrengen en beschimpen der zeelieden bij het Klassen-Parlement in de Kamer, het opgeven van het Algemeen-Kiesrecht voor mannen en vrouwen, het opgeven van den Rooden Dinsdag, het erkennen van de plicht het land te verdedigen, het steunen ten slotte van alle liberalen bij deze verkiezingen volgens een van te voren voor hen pasklaar gemaakt program. ¹⁾

Deze punten vormen Troelstra's politieke geschiedenis. Hij heeft veel anders gesproken, veel een valschen schijn aangenomen, maar dit zijn zijn daden. Zij leiden alle regelrecht naar één doel: de Arbeidersklasse tot knecht te maken van de Liberale partij, d. w. z. van de bourgeoisie.

En dit is nu gelukt. De Liberale partij heeft niet alleen hare Klerikale concurrenten overwonnen, Kuyper een slag toegebracht en het tarief doen verdwijnen voor het nog leefde, maar zij heeft de Arbeiders gebonden en tot haar vasallen gemaakt. Dat is de grootste overwinning der liberalen en vandaar de krachtige toon harer leidende organen de Nieuwe Rotterd. Crt. en de Nieuwe Crt. De Arbeiderspartij heeft in het vervolg slechts een kleine beweging naar politieke vrijheid te maken, heeft de liberalen slechts even te dreigen dat zij hen zal laten vallen, of de de liberalen antwoorden: Houd u stil, hond, als gij mij laat vallen, doe ik het u. Gij hangt in 10, 12, 14 plaatsen van mij af. — En de Arbeiderspartij, dol op zetels en Macht (!!!), kruipt in haar hok en zwijgt.

De Liberalen kennen Troelstra en de S. D. A. P. Zij kennen het opgeven van het algemeen kiesrecht voor mannen en vrouwen en het arbeiderspensioen. Zij kennen Deventer en Troelstra's houding bij het Militarisme. Zij hebben dit alles gnoteerd. Zij weten, dat de S. D. A. P. met een paar zetels tot slaaf te maken is. Sinds lang noemen hun kranten Troelstra een goed Staatsman.

Een goed Staatsman is immers in hun oogen wie de arbeiders met een valschen schijn bedriegt, wie parlementaire macht hooger stelt dan massa-macht, wie, vooral, aan de massa den schijn van macht geeft, maar zelf de macht neemt. Dat is voor haar de echte Arbeiders-Staatsman. En dat alles doet Troelstra sinds jaren.

Daarom wisten de Liberale partijen dat de S. D. A. P. voor de komende jaren rijp was om hun knecht te worden. Daarom maakten zij hun concentratie. Zij wisten wel, dat zij zelf te zwak zouden zijn, maar zij rekenden op dien knecht.

Geen twijfel of Troelstra zal dit met nieuwe listen en sluiptwegen trachten te bedekken en te bemantelen. Maar de waarheid zal niet anders zijn.

Er zijn nu drie mogelijkheden:

1°. Er komt een socialist als minister. Dan zal het verraad aan de arbeiders gepleegd spoedig blijken.

2°. Er komt een liberaal kabinet. De socialisten zullen hen door dik en dun, waarschijnlijk jarenlang moeten steunen, en zoo de arbeiders opnieuw bedriegen en verraden.

3°. Er komt een zakenkabinet, dat niets doet voor de arbeiders. —

Maar wat er ook gebeurt, een onvervalscht algemeen kiesrecht komt niet en staatspensioen komt niet, en bezuiniging op militarisme komt niet.

Maar een geweldig militarisme en imperialisme komt op.

De Nederlandsche arbeiders, tot nu toe voor het theoretisch Marxisme doof, zullen nu hun eerste groote praktische les in het Marxisme krijgen.

De periode van de Nolting's, de Klerk's, is voorbij. Moge de tweede periode, van de Troelstra's, Vliegen's en Schaper's, niet te lang duren.

Tot nu toe waren de Nederlandsche arbeiders werkelijk slaven. Nu nemen zij den schijn van vrijheid aan en zijn daardoor niet minder slaven. Mogen zij spoedig waarlijk vrij worden.

H. G.

1) De lezer ga eens stuk voor stuk deze punten na en onderzoek eens of zij voordeel hebben gebracht. Bracht het opgeven van den 8-uren-dag den 10-uren-dag? Bracht de subsidie voor de geloovige school de geloovigen nader? In geen enkel opzicht is met het verlaten van het beginsel voordeel bereikt. Maar daartoe diende dit alles ook niet. Het diende om het revolutionaire uit de arbeiders te nemen, hen rijp te maken voor compromis en verbond met de liberale partij. Immers 266 alleen krijgt men Macht (!) in het Parlement!

De Vooruitzichten.

Wat er in de Hollandsche politiek nu gebeuren gaat, is zeker vooral voor de arbeidersklasse van het hoogste gewicht. Want voor het eerst zal nu *in het groot* de proef genomen worden of het consequente reformisme, het deelnemen aan de regeering door het socialisme, voor de arbeiders nuttig is.

Dat zoo'n deelname de klassenmacht van het proletariaat vergroot, zullen de leiders der S. D. A. P. zelve wel niet meer willen beweren. Als men *met* een gedeelte van het kapitalisme een strijd voert tegen een ander deel, dan voert men heden ten dage geen klassenstrijd maar een klikstrijd, omdat het geheele kapitalisme eigenlijk hetzelfde wil en daarom geen partijen met verschillende *beginselen*, maar alleen knoeiende klikken kan bevatten. En als men daarna nog met de burgerij in de regeering gaat, de regeering die natuurlijk tegen de arbeidersklasse gericht zal

wezen, dan voert men niet alleen den klassenstrijd niet meer, maar dan staat men *tegenover* het proletariaat, dan *verraadt* men het, al heeft men de beste en heiligste bedoelingen ter wereld.

Maar het is het reformisme ook niet te doen om versterking der klassenmacht van het proletariaat. Wat het hoopt te bereiken zijn de hervormingen. Moet men de leiders der S. D. A. P. gelooven, dan gaat er op het oogenblik in Holland iets bijna ongelooflijks gebeuren: een burgerlijke partij is van plan, ter wille van de «rechtvaardigheid» of uit angst voor de reusachtige klassenmacht der Nederlandsche arbeiders, vrijwillig een stuk van haar macht weg te geven en die van het proletariaat te vergrooten.

Doch als men alleen maar parlementair redeneert (dat doen de reformisten immers zoo graag en daar zijn zij zoo knap in) is het gemakkelijk in te zien dat van een democratische kiesrecht hervorming niets kan komen. Want de Eerste Kamer is en blijft rechts en kan in het beste geval pas over drie jaar links worden. Zij zal dus in elk geval de grondwetsherziening verwerpen. Haar ontbinden? Dat helpt niet want dan kiezen de Provinciale Staten haar weer net zoo opnieuw. »Minister« Troelstra zou de Tweede Kamer kunnen ontbinden teneinde zoo pressie op de Eerste Kamer te kunnen uitoefenen als er weer een meerderheid voor A. K. komt. Maar gelooft Troelstra zelf, dat de muitende Nederlandsch Hervormde dominés weer liberalen naar de Kamer zullen zenden als het werkelijk gaat om A. K. en niet meer tegen de Katholieken? En hij constateert zelf terecht in «Het Volk», dat de zegepraal der concentratie te danken is aan anti-papisme en allerlei andere dingen, die met democratie niets te maken hebben! Wonderlijk moet het eruit zien in de hersens van dezen leider!

Bovendien: de rechter- en de linkerzijde verschillen in de praktijk zoo uiterst weinig dat, als het op stemmen over het kiesrecht aankomt, er allerlei combinaties en meerderheden voor elke denkbare knoeihervorming kunnen gevonden worden. Nu, Troelstra zegt wel dat dat niet kan omdat de concentratie zich dan te veel voor «het Nederlandsche volk» blameeren zou, maar dan is hij zeker de talloze onbeschaamdheden en knoeierijen van alle burgerpartijen in alle landen der wereld vergeten. Welk eene lictzinnigheid en gebrek aan nuchtere, historische kennis bij iemand die zich socialistisch politicus noemt.

Verwarring en teleurstelling, achteruitgang in macht, terugval in anarchistische onverschilligheid zijn de treurige vooruitzichten voor het Nederlandsche proletariaat nu de S. D. A. P. zoo snel op den weg van het reformisme voortgaat. Inderdaad, de bourgeoisie kan niets beters wenschen en doet dan ook, verstandiger dan de S. D. A. P. alle mogelijke moeite om de reformisten tot deelname aan de regeering over te halen. Het is zoo onschadelijk voor het kapitaal!

En zij zal waarschijnlijk slagen. Want ja, arbeiders, nu zijn het niet langer de leugenachtige Tribunisten, die om Troelstra te bekladden, u wijsmaken dat de S. D. A. P. op ministerialisme aanstuurt. Nu komt de groote leider in «Het Volk» aan de arbeiders vertellen — en hij zal het deze week aan de koningin herhalen — dat men er toe bereid is, mits er drie S. D. A. P. ministers komen en Troelstra zelf Binnenslandsche zaken krijgt!

Zoo is de Nederlandsche arbeidersbeweging, die dertig jaar geleden zoo moedig den strijd tegen het kapitalisme begon, weer gehoorzaam aan den leiband van haar Meesters gaan loopen, en het eenige wat er verkregen zal worden is — baantjes voor de leiders.

Wat zal Minister Troelstra doen als er economische conflict ontbreekt, zoals die van 1903 en 1904? Of denkt hij door zijn persoonlijke wijsheid ook de economische strijd stop te kunnen zetten? Zal hij de soldaten op de arbeiders afsturen zoals Kuyper en Heemskerk deden! Het zal wel moeten. Zijn meesters zullen het eischen.

Wat zal de socialistische Minister van koloniën doen als de bewoners van Indië opstaan tegen het Nederlandsche gezag? Zal hij ook expedities sturen? Of zal hij hen vrij verklaren. Zal hij de hongersnood, de pest, de uitbuiting bestrijden? Gelooft hij dat soms zelf?

Welk een verwarring bij de arbeiders, welk een verraad bij de leiders staat ons te wachten! Het revolutionair socialisme is wel werkelijk dood in de S. D. A. P. dat zulke plannen openlijk gesmeed kunnen worden.

Het is goed en gelukkig dat wij er nu zijn, vrienden. De arbeidersklasse krijgt onze voorlichting noodiger dan ooit.

J. DE W.

De werkelijkheid.

Nog geen week is er voorbijgegaan sinds den afloop der algemeene verkiezingen, de stembusroes is nog niet vervlogen, of reeds verrijst in de plaats van de frasen en illusies, waarmee liberalen, Arbeiderspartij en clericalen de menigte hebben begoocheld, de politieke werkelijkheid der naaste toekomst.

En die werkelijkheid is?

Dat, wat wij, wat onze Partij alleen aan de arbeiders heeft gezegd in den verkiezingsstrijd, maar waarnaar er nu nog slechts een goede 1000 hebben geluisterd, dat *namelijk in de naaste toekomst de Indische vraagstukken, de verdediging van het Koloniaal Bezit onzer bourgeoisie in de eerste plaats aan de orde zou zijn.*

De bourgeoisie wist wel, wat zij deed, toen zij de oud-liberalen, de zakenmannen, de vertegenwoordigers van groot-handel en groot-industrie en vooral ook van de Indische miljoenen, zoo zeer versterkte — met behulp van de Arbeiderspartij!

Woensdag-avond is verschenen het lang uitgestelde Rapport van de Commissie voor de verdediging van Nederlandsch-Indië.

Wij willen dezen keer volstaan met er alleen enkele punten uit op sommen, om te laten zien, wat de bourgeoisie noodig acht.

Een volgenden keer kunnen we er uitvoeriger op terugkomen.

Het Rapport dan verlangt inderdaad datgene, wat wij voorzegd hebben. Het stelt voor de inrichting eener vloot van groote slagschepen, gesteund door kleiner materieel, zoo zwaar gewapend en zoo goed beschermd, dat dit eskader een goed taktisch geheel kan vormen en opgewassen is tegen een te verwachten eskader van den vijand.

Het verlangt als een beslissende noodzakelijkheid dat dienstplichtigen van de millitie deel zullen uitmaken van de bemanning van de oorlogsvloot.

Het verlangt verder de inrichting van eenige vlootstations in Indië, de stichting van een oorlogshaven — zooals er nog geen is — bij Batavia, te Tandjong-Priok.

Het verlangt eindelijk versterking der landweermacht op Java, de uitbreiding van de artillerie enz.

En nu de kosten?

De kosten van aanbouw zijn gebaseerd op een vaste *jaarlijkse* uitgaaf van 17 miljoen voor Indië en Nederland samen.

De voorgestelde 9 slagschepen kosten alleen 25 miljoen per stuk — dus 225 miljoen in 't geheel.

De totale uitgaven, noodig voor de verdediging van Indië, en die de Commissie door Nederland en Indië gezamenlijk en geleidelijk wenscht gedragen te zien, beloopt

per jaar 45,5 miljoen, dus 22,75 miljoen voor Nederland en hetzelfde bedrag voor Indië.

Dit beteekent een verhoging van de uitgaven voor de Marine voor Nederland van 5,35 miljoen per jaar en van 14,75 miljoen per jaar voor Indië!

Zoo zal volgens de Commissie het Nederlandsche Rijk in Europa en Indië binnen eenige jaren de beschikking krijgen over een vloot van 9 groote pantserschepen, 6 terpedokruisers, 8 torpedojagers, 44 torpedoboten, 22 onderzeeboten.

Hiermee willen wij voor 't oogenblik volstaan.

Hebben wij gelijk gehad, toen wij zeiden, dat ook onze politiek staat in het teeken van het imperialisme?

En nu vergelijkte men daarmee de... onnoozelheid, zullen wij maar zeggen, waarmee op 't zelfde moment in 't Weekblad, zoogezegd Marxistisch bijblad van Het Volk, door Van der Goes een boom wordt opgezet over de noodzakelijkheid om *vóór de oorlogsbegroting te stemmen!*

Natuurlijk is hij 't met Troelstra en «Het Volk» geheel eens, dat dit zou moeten gebeuren — ter wille van 't A. K. —, wanneer de Liberalen een begroting indienden, die werkelijk bezuiniging bracht, maar vooral die een stap deed in de richting van het volksleger.

Ach hemel! Wel ver moet het toch met iemand gekomen zijn, die zich nu reeds *vóór* 't stemmen voor de oorlogsbegroting verklaart, maar ook 't, die zoo absoluut blind is voor de politieke werkelijkheid.

Maar voor ons, voor de sociaaldemocratie is 't inderdaad een buitenkansje, dat de bourgeoisie zoo spoedig reeds en *zoo duidelijk* na den roes van stembus-bedwelming, haar *ware* trekken vertoont.

v. R.

Nog enkele opmerkingen over den verkiezingsstrijd.

In het interview dat in alle bladen is verschenen zegt Troelstra dat de vrijzinnige regeering tot bezuiniging zou moeten overgaan in militaire zaken.

Het liberaal en klerikaal kapitalisme antwoordt daarop met de publicatie van het rapport der commissie van defensie. Gevraagd wordt 340 miljoen, gedurende 20 jaar telkens 17 miljoen....

Het was 'n misdaad der liberalen dat zij het militarisme niet opnemen in hun concentratieprogram.

Maar het was de misdaad en de schande der S. D. A. P., van al hunne leden, van de zoogenaamd Marxisten zoogoed als van de reformisten, dat zij het militarisme niet mede maakten tot het centrum van hun agitatie.

Op onze dringende vraag om dáárop met ons te debatteren gingen zij niet in (zoo Troelstra tegenover mij in Handwerkers Vriendenkring, Albarda in Enschedé).

Zij zwegen daarover, evenals de liberalen. Anders hadden zij geen zetels van de liberalen gekregen.

In dezen tijd nu *de* strijd tusschen Kapitaal en Arbeid zich meer en meer *amentrekt* naar de vraag: Imperialisme of Socialisme, nu daarover de eerste groote worsteling der

toekomst schijnt te zullen gaan, nu ontweek de zoogenaamde sociaal-demokratische arbeiders-partij die vraag. Dit alleen al drukt de stempel op hen, van wat zij zijn.

Het zal altijd de eer en de roem van de S.D.P. blijven, deze kleine partij in de tweede koloniale mogendheid der wereld, dat zij, in dit gewichtig oogenblik, nu de officieele partij zich onderwierp aan de bourgeoisie, en deze zelf met het Imperialisme op groote schaal begon, dat zij nu tegen alle machten in, het Imperialisme tot het middelpunt van den strijd heeft gemaakt.

Het prachtige van deze verkiezingsstrijd is dat in talrijke plaatsen van ons land nu kleine groepen zitten, die de twee groote hoofdpunten voor onze Nederlandsche politiek: het verdwijnen der verschillen tusschen de burgerlijke groepen, en het Imperialisme, begrijpen, en naar dit begrip willen handelen. Het Marxisme met de daad is ondanks alles vooruitgegaan.

H. G.

De Raadsverkiezingen.

Arbeiders!

Wederom komen wij tot u, omdat er gekozen moet worden. Wij vertrouwen dat gij nu wel zult inzien, dat gij stemmen *moet*. Want in de Gemeenteraad worden niet alleen allerlei kwesties behandeld die u direct raken, maar vooral ook de strijd van de arbeiders kan daar belangrijk gestrekt of verzwakt worden.

Nog leven we in een, wat de kapitalisten noemen, goede tijd, maar als aanstonds of over eenige tijd de crisis weder komt, dan komt de werkeloosheid, en zóóveel weet elk arbeider wel van de Raadspolitiek, dat in de Raad veel kan worden gedaan om de ellende van die werkeloosheid nog eens extra te gebruiken om de arbeiders te knevelen, maar óók als er revolutionairen in den Raad zitten kan worden gebruikt, om door volledige steun aan die werkloosheid-fondsen en door het verschaffen van nuttige arbeid de arbeiders te sterken in den strijd.

Het is dus niet allèen voor de gemeente-beamten en werklieden maar voor de strijd zelf van het proletariaat dat de arbeiders-kiezers konsekwente socialisten naar de Raad moeten sturen. Hebben de arbeiders er eenig belang bij, dat de gemeenten als instellingen van algemeen nut voor de groote handels- en industrie-kapitalisten worden behandeld, en dat de begrotingen der gemeente door liberaal, klerikaal en Arb. Partij worden goedgekeurd?

Hebben wij er eenig belang bij, arbeiders, at men bijv. in Amsterdam geld geeft uit de gemeentekas voor een koloniaal instituut waar de heeren moeten leeren Indië uit te buiten? En toch geven liberaal, klerikaal en Arb. Partij dáárvóór geld. De Soc. Dem. Partij is natuurlijk daartegen.

Is niet de Raad ook een prachtig terrein, waar het kwaad dat de kapitalisten de arbeidersklasse aandoen, kan worden ontmaskerd? Daarvoor óók wil de Sociaaldemocratie de Raden gebruiken. Maar dan, arbeiders, moet gij ervoor waken, dat uw mannen niet met de zoogenaamde «demokratische» burgerij of uit handen van haar, wethoudersposten gaan aanvaarden. Als de arbeiders-vertegenwoordigers, zonder een meerderheid van soc. arbeiders in de stad achter zich, het wethouderschap gaan aanvaarden, dan worden zij verantwoordelijk voor het kapitalistisch beheer. En wat dit voor de arbeiders, voor hun stakingen enz. beteekent, dat zult gij wel begrijpen.

Arbeiders, al deze dingen hier uitvoerig met u te bespreken, dat kan niet meer. Wij willen u tenslotte erop wijzen, dat er maar één partij is die het onbepert stakingsrecht van alle arbeiders, maar vooral ook van de Gemeente-arbeiders eischt: Het is de Soc. Dem. Partij.

Om al deze redenen en vele andere noodigen wij u in Amst., Rott., Den Haag, Leiden, Weesp en Bussum uit uw stem bij de a.s. Raadsverkiezingen uit te brengen op de kandidaten der S. D. P.

De vrucht van de Blok-politiek.

De vrucht van het opgeven harer zelfstandigheid zou, hoe dan ook, aan de arbeidersklasse ontgaan. De liberalen zouden waarschijnlijk telkens voorwendzels vinden, de grondwetsherziening te verschuiven en sleepende te houden. En gesteld zelfs, dat deze eindelijk tot stand kwam, dan zou zij voor de arbeiders in dubbelzinnigen zin haar waarde verloren hebben.

Eenmaal omdat de burgerlijke klassen zonder twijfel gebruik zouden maken van de zelfontwapening van het proletariaat, om tegen de eventuele hervormingsgezindheid eener of democratische wijze gekozen volksvertegenwoordiging een dam op te werpen in de machtsversterking der Eerste Kamer.

En een andermaal omdat — en op deze overweging legt het Marxisme natuurlijk het zwaartepunt — niet het kiesrecht op *zichzelf* de eigenschap bezit, machtsmiddel der arbeidersklasse te wezen, maar dit alleen kan zijn, wanneer het door een klassebewust proletariaat, dat zich zijn belangentegenstelling tot de heerschende klasse bewust is, wordt gebruikt.

Het feit, dat het A. K. niet zou zijn afgedwongen van den vijand, maar van hem gekregen als loon of prijs voor het opgeven van een zelfstandige klassenpolitiek, in ruil dus voor het verraad aan eigen zaak zou dit — in omgekeerde volgorde tot wat Fr. Engels indertijd over het Duitsche proletariaat opmerkte — van een instrument tot bevruchting, tot een middel tot knechting der arbeidersklasse maken.

H. ROLAND HOLST (Revisionistische en Marxistische taktiek p. 28).

De nieuwe crisis.

't Was bij de oprichting der Tribune, in October 1907, dat ons blad de economische crisis aankondigde als een zeer belangrijk teeken van de kapitalistische ontwikkeling en het anarchistisch productieproces. En het revisionisme van alle gading ontkende haar komst, hoewel de wetenschap der feiten ze met zekerheid voorspelde. De crisis als gevolg der overproductie kwam, de feiten bewezen al meer en meer de juistheid onzer aankondiging.

En thans we schrijven pas 1913, we zijn nog geen zes jaar verder en reeds vertoonen zich de eerste aanwijzingen van een nieuwe crisis. De snelheid van ontwikkeling van 't kapitalisme versnelt ook de komst der crisissen. En de nieuwe crisis zal, ondanks al de ellende, die ze weer over de arbeidersklasse zal uitstorten, haar de oogen meer openen voor de noodlottigheid van 't kapitalistisch stelsel, voor de meerdere verscherping der klassetegenstellingen en voor de noodzakelijkheid van den socialistischen strijd, zooals wij die voeren.

Als de beurspeculanten het angstzweet uitbreekt, als de fondsen, de effecten met percenten op percenten dalen, dan mag men in 't tegenwoordig stadium van 't kapitalisme rustig aannemen, dat er aan de productie iets gaat haperen. En al is van de komende economische crisis op dit oogenblik nog niet vèèl merkbaar, we weten dáármee haar komst. Uit den aard der zaak zal 't meer de taak onzer economische kroniek zijn, het materiaal daarvan te verzamelen en 't verloop van deze crisis te boeken.

De financiële crisis, die gewoonlijk de economische voorafgaat, is reeds in volle werking. Natuurlijk zijn er als altijd bijzondere redenen, die de toestand op de effectenbeurs plotseling in een kritiek stadium brengen. Doch zelfs de schrijver van 't wekelijksch overzicht in «Het Algemeen Handelsblad» kan niet nalaten er den nadruk op te leggen, dat geen van deze min of meer nieuwe feiten in de verste verte een dergelijke paniekachtige stemming ter beurze in het leven zou hebben kunnen roepen, ware het niet, dat de innerlijke toestand der markt reeds sinds eenigen tijd alles te wenschen had overgelaten.

Zijn conclusie luidt dan ook:

Zoo is de noodlottige kring van duur geld, mislukte uitgaven, terughoudendheid in het eerst en wantrouwen vervolgens, gedwongen opruiming en aanzegging van beleningen, opzegging of onthouding van crediet aan als zwak beschouwde ondernemingen, inperking van zaken wegens gebrek aan voldoende bedrijfskapitaal en als gevolg slechte industriële berichten, steeds nauwer gesloten en voltrekt zich de overgang van Hoogconjunctuur naar malaise en van malaise naar depressie, waardoor de stemming ter beurze voortdurend wordt gedepimeerd.

Wij bezien de maatschappelijke toestanden niet van het standpunt van den effectenman, en drukken ons dan ook gewoonlijk niet op deze wijze uit, die voor den arbeider onverstaaenbaar is, al kent hij „de noodlottige kring” maar al te goed.

In onze maatschappij wordt de mate der productie bepaald naar de mogelijkheid om winst te maken. Ziet het kapitalisme geen kans winst te maken, dan produceert het niet. Zich regelen naar de behoeften, zooals bij een socialistische productie het geval zou zijn, doet het niet. Daardoor ontstaan tijdperken van overproductie, wanneer van allerlei stoffen te veel is geproduceerd. Het geproduceerde kan dan niet worden verkocht, de industrie is lam geslagen en werkeloosheid en ellende voor de arbeidersklasse zijn de gevolgen.

Ziedaar de grondoorzaak van de verschijnselen, die ook het Handelsblad ziet, maar waarvan ze als orgaan der kapitalistische orde, natuurlijk niet de schuld kan geven aan het kapitalistisch stelsel.

Toch zijn vooral aan den overkant van den Oceaan de teekenen der overproductie reeds duidelijk te zien. 't Zijn voornamelijk de metalen der grootindustrie: ijzer, staal en electrolytisch koper, die den toon aangeven. Wanneer 't tijdperk der overproductie nadert, dan is er van deze metalen, ook en vooral omdat ze dienen ter vervaardiging van nieuwe machines, minder vraag. De markt is stil en de prijzen zijn nauwelijks te handhaven, zelfs niet door de groote trusts, al zijn deze natuurlijk thans daartoe gemakkelijker in staat dan dit vroeger met de vrijere concurrentie het geval was. Maar alle berichten wijzen er op, dat op de ijzer- en kopermarkt niets omgaat, de koperwaarden dalen en de ijzerproductie in de V. S. is reeds tot 60% gereduceerd.

Het geld is duur, zegt de beursman, niet het geld op korten termijn maar op langeren. Het disconto is hoog (we komen hierop in 't verloop van de crisis nog wel terug evenals op de stand der wisselkoersen). Dit alles zijn de teekenen van de aanvangende crisis.

Van de gevolgen voor de kapitalisten zullen we verder niet gewagen. Het meest gewone is, dat een

